

INSTRUKCJA OCENY RYZYKA W OPOLSKIM URZĘDZIE WOJEWÓDZKIM W OPOLU

I. CEL WYDANIA PROCEDURY

Ustala się „Instrukcję oceny ryzyka w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim w Opolu”, w celu przedstawienia działań, kolejno po sobie następujących, które należy wykonać, aby punktowo ocenić ryzyko.

II. POJĘCIA

Prawdopodobieństwo, czyli jak bardzo jest prawdopodobne, że dane ryzyko wystąpi. Mamy tu do czynienia z niepewnością, ponieważ ryzyko jest czymś co jeszcze się nie wydarzyło, a może wystąpić lub nie. Szacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia ewentualnego zdarzenia jest kwestią subiektywnej oceny.

Wpływ, czyli co się wydarzy jeśli ryzyko zmaterializuje się. Oznacza to określenie sytuacji, po tym jak ryzyko się wydarzy, a następnie określenie możliwego wpływu na każdy założony wcześniej cel. Jest to odpowiedź na pytanie: jeśli to się stanie, jaki będzie miało wpływ na założone cele?

Wynik punktowej oceny ryzyka nieodłącznego to iloczyn wartości, przypisanej przez dokonującego analizy ryzyka, dla współczynnika prawdopodobieństwa i współczynnika wpływu ryzyka (czyli prawdopodobieństwo x wpływ). Wartości przypisane współczynnikowi prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz współczynnikowi wpływu ryzyka na osiągnięcie danego celu, określane są w skali od 1 do 5.

III. OPIS POSTĘPOWANIA

1. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka

Pracę nad punktową oceną ryzyka należy rozpocząć od określenia **prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka** według skali punktowej od 1 do 5, zgodnie z wskazówkami zawartymi w poniżej przedstawionej tabeli.

Prawdopodobieństwo	Wartości punktowe prawdopodobieństwa	Przesłanki
znikome	1	Istnieje do 20 % szans na to, że ryzyko wystąpi w nadchodzącym roku. Do tej pory takie zdarzenie nie wystąpiło w Urzędzie. Zdarzenie może zaistnieć jedynie w wyjątkowych okolicznościach, a najprawdopodobniej w ogóle nie zaistnieje.
mało prawdopodobne	2	Mało prawdopodobne, że ryzyko wystąpi. Istnieje od 21 do 40 % szans na to, że ryzyko wystąpi w nadchodzącym roku. Takie zdarzenie wystąpiło w zamierzczłej przeszłości w Urzędzie.
średnie	3	Ryzyko może wystąpić. Istnieje od 41 do 60 % szans na to, że ryzyko wystąpi w nadchodzącym roku. Takie zdarzenie wystąpiło w okresie ostatnich trzech lat.
wysokie	4	Zaistnienie zdarzenia jest bardzo prawdopodobne. Istnieje od 61 do 80 % szans na to, że ryzyko wystąpi w nadchodzącym roku. Takie zdarzenie wystąpiło w okresie ostatnich dwóch lat.
prawie pewne	5	Jest prawie pewne, że ryzyko wystąpi. Istnieje od 81 do 100 % szans, że ryzyko wystąpi w nadchodzącym roku. Dane zdarzenie występuje częściej niż raz na rok.

Uwaga: Podana częstotliwość wystąpienia w latach lub w procentach ma charakter jedynie orientacyjny. Dla danego ryzyka ocena prawdopodobieństwa wystąpienia należy do osoby dokonującej oszacowania.

2. Ocena wpływu wystąpienia ryzyka

Poprzez ocenę wpływu wystąpienia ryzyka należy rozumieć wpływ/oddziaływanie zdarzenia lub działania, na zdolność do realizacji celów. Wpływ należy ocenić w skali od 1 do 5, zgodnie ze wskazówkami zawartymi w poniżej przedstawionej tabeli.

Wpływ	Wartości punktowe wpływu	Przesłanki
nieznaczny	1	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązanie problemu będzie wymagało pewnego nakładu czasu/zasobów, lecz problem nie spowoduje trwałej szkody i wywrze minimalny wpływ na wyniki finansowe i/lub realizację celów i zadań, • ryzyko nie stanie się wydarzeniem publicznym, • ryzyko może spowodować najwyżej krótkotrwałe zakłócenia w działalności
mały	2	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązanie problemu będzie wymagało pewnego nakładu czasu/zasobów, lecz problem nie spowoduje trwałej szkody i wywrze mały wpływ na wyniki finansowe i/lub realizację celów i zadań, • ryzyko stanie się wydarzeniem o ograniczonej informacji w mediach lokalnych, • ryzyko może spowodować najwyżej niewielkie zakłócenia w działalności
średni	3	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązanie problemu będzie wymagało umiarkowanego nakładu czasu/zasobów, • usunięcie skutków będzie wymagało czasu, • ryzyko wywrze wpływ na wyniki finansowe, których ranga będzie wymagała ujawnienia i/lub wywrze średni wpływ na stopień realizacji celów i zadań, • ryzyko może stać się wydarzeniem publicznym gdyż pewne informacje pojawią się w mediach lokalnych lub regionalnych, • ryzyko może spowodować zakłócenia w działalności
poważny	4	<ul style="list-style-type: none"> • opóźnienie realizacji zakładanego celu, • naruszenie prawa, • skutki finansowe, • skutki w sferze bezpieczeństwa zasobów (np. utrata danych, utrata dokumentów, nieuprawniony dostęp) • będzie miało znaczenie dla ładu organizacyjnego • rozwiązanie problemu będzie wymagało dużego nakładu czasu i zasobów oraz będzie wymagało podjęcia decyzji o sposobie rozwiązania problemu przez kierownictwo wyższego szczebla, • usunięcie skutków będzie bardzo trudne, • ryzyko wywrze poważny wpływ na wyniki finansowe i stanie się ważnym wydarzeniem publicznym, gdyż pewne informacje pojawią się w mediach lokalnych i regionalnych, • ryzyko wywrze poważny wpływ na stopień realizacji celów i zadań,

krytyczny	5	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązanie problemu będzie wymagało dużego nakładu czasu i zasobów oraz będzie wymagało podjęcia decyzji dotyczących strategicznego poziomu rozwiązań • skutki ryzyka będą nieodwracalne • ryzyko wywrze istotny wpływ na wyniki finansowe i stanie się ważnym wydarzeniem publicznym, gdyż doniesienia o nim pojawią się w mediach całego kraju, • ryzyko spowoduje brak realizacji kluczowych celów i zadań Urzędu.
------------------	---	---

2. Punktowa ocena ryzyka.

Poprzez punktową ocenę ryzyka należy rozumieć wynik z połączenia wpływu wystąpienia ryzyka i prawdopodobieństwa jego wystąpienia.

Tabela 5: Matryca punktowej oceny ryzyka.

Wpływ

Krytyczny	5	10			
Poważny	4	8	12		
Średni		6	9	12	
Mały			6	8	10
Nieznacznym				4	5
	Znikome	Małe	Średnie	Wysokie	Najwyższe

Prawdopodobieństwo

	Najwyższy poziom istotności
	Średni poziom istotności
	Najniższy poziom istotności

Istotność	Wartości punktowe	Przesłanki
niska	1-4	<p>Ryzyko możliwe do zaakceptowania. Zbieg wartości punktowej współczynników wpływu i prawdopodobieństwa ma wartość punktową w przedziale od 1 do 4.</p> <p>Akceptacja - ryzyko podlega minimalnemu monitorowaniu; wartość ryzyka powinna zostać zweryfikowana dopiero przy następnej analizie lub gdy zmienią się warunki mające wpływ na wartość ryzyka.</p>
średnia	5-12	<p>Ryzyko nieakceptowane. Zbieg wartości punktowej współczynników wpływu i prawdopodobieństwa ma wartość punktową w przedziale od 5 do 12.</p> <p>Działanie, przeniesienie lub akceptacja - ryzyko wymaga monitorowania oraz zaplanowania i podjęcia działań prewencyjnych w określonym dłuższym okresie czasu (w zależności od możliwości np. w ciągu kwartału, półrocza czy roku), przy czym dopuszcza się akceptację ryzyka z tego przedziału, gdyby szacowane koszty niezbędnych działań przewyższały korzyści z ograniczenia ryzyka lub właściciel ryzyka podwyższył jego akceptowalny poziom.</p> <p>W sytuacji akceptacji takiego ryzyka właściciel ryzyka powinien monitorować ryzyko i okresowo rozważać potrzebę podjęcia działań ograniczających ryzyko. Należy rozważyć możliwość przeniesienia ryzyka na inny podmiot.</p>
najwyższa	15-25	<p>Ryzyko nieakceptowane. Zbieg wartości punktowej współczynników wpływu i prawdopodobieństwa ma wartość punktową w przedziale od 15 do 25.</p> <p>Działanie niezwłoczne - ryzyko wymaga niezwłocznego podjęcia działań ograniczających ryzyko; należy rozważyć możliwość przeniesienia ryzyka na inny podmiot lub wycofania się z realizacji zadania powodującego ryzyko.</p>